

Granskning av delårsrapport 2020

Region Gävleborg

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Elin Visuri, Viktor Hallström, Casper Wessén och Karin Magnusson

Översiktlig granskning

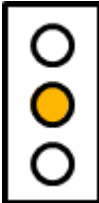
Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
laktagelser och bedömningar	5
Rekommendationer	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gävleborg översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning per revisionsfråga:

Revisionsfråga	Kommentar	
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?	Uppfyllt Grundat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsboks slutet för Region Gävleborg inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.	
Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?	Delvis uppfyllt Två av tre finansiella mål prognostiseras att uppfyllas. Fyra satsningsområden prognostiseras att uppfyllas, tre prognostiseras att delvis uppfyllas och ett prognostiseras att ej uppfyllas. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.	

Inledning

Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vårt ansvar är att granska delårsrapporten utifrån god sed.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Avgränsning och Metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2020-08-31,
- Förvaltningsberättelsens innehåll,
- Hur regionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god redovisningssed i övrigt har. Detta PM är skrivet i avvikelseform och omfattar våra mest väsentliga iakttagelser och bedömningar.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av regionstyrelsen 2020-10-15 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2020-11-05.

Personal vid Regionstab Ekonomi har haft möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast av rapporten.

Iakttagelser och bedömningar

Lagens krav och god redovisningssed

Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till +239 mnkr. Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

I delårsrapporten lämnas upplysningar om att regionen har erhållit tillskott till de generella statsbidragen avseende stöd för att stärka välfärden har hanterats i enlighet med särskilt yttrande från RKR i september 2020. Vi noterar att erhållet belopp och hur stor del av beloppet som har intäktsförts per augusti 2020 respektive i helårsprognosen inte har angivits.

I delårsrapporten lämnas inga upplysningar om att redovisat resultat i delårsbokslutet inte inkluderar ansökt belopp om ersättning från Socialstyrelsen för merkostnader kopplat till Covid-19. Däremot anges att ersättning för dessa merkostnader har beaktats i prognosen. Vi noterar att belopp för ersättningen inte har angivits i delårsrapporten.

I delårsrapporten lämnas inga kommentarer kring regionens koncernföretag. Lagen (LKBR) ställer inga krav på att upplysningar om koncernföretagen ska lämnas i delårsrapporten. Enligt RKR´s rekommendation R17 anges det att det är upp till varje region att avgöra om koncernföretagen ska omfattas av delårsrapporten.

I delårsrapporten lämnas en redogörelse kring hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för 2020 för den löpande verksamheten. Det prognostiserade resultatet uppgår till +341 mnkr vilket är 149 mnkr bättre än budgeterat. Verksamhetens prognostiserade resultat före finansiella poster uppgår till +367 mnkr. Av redogörelsen framgår att prognostiserad resultatmarginal för helåret uppgår till 3,5% av verksamhetens nettokostnader, vilket är 1,5% högre än regionfullmäktiges fastställda målnivå för god ekonomisk hushållning.

Två av sex nämnder prognostiserar underskott, övriga fyra nämnder och regionstyrelsen prognostiserar överskott. De nämnder som prognostiserar underskott är hälso- och sjukvårdsnämnden om -136 mnkr samt hållbarhetsnämnden om -68 mnkr.

Av delårsrapporten framgår att resultatprognosen för 2020 är starkt påverkad av coronapandemin, såväl på intäktsidan som på verksamhetens kostnader. Det framhålls att prognosen är förenad med större osäkerhet än vanligt med anledning av pandemin.

Av årsredovisningen 2019 framgår att regionen de senaste tre åren har redovisat ett negativt resultat för verksamheten. För att nå en ekonomi i balans genomför regionstyrelsen en åtgärdsplan som bland annat omfattar inköp, bemanning och prismodeller. Arbetet med dessa åtgärder anges i årsredovisningen 2019 ha pågått under 2019 och ska fortsätta under 2020. I delårsrapporten 2020 kommenteras att arbetet med att få en ekonomi i balans har pågått fram till pandemins utbrott men

därefter inte varit prioriterat. I övrigt lämnas inga upplysningar om hur långt regionstyrelsen har kommit i arbetet.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet för Region Gävleborg inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Noterade avvikelser bedöms inte vara så väsentliga att det påverkar den rättvisande bilden av resultat och ställning. För att få en ökad transparens kring hur vissa poster kopplat till covid-19, såväl intäkter som kostnader, har påverkat regionens resultat rekommenderar vi att upplysning lämnas om beloppen för dessa poster.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2020.

Verksamhetens prognostiserade resultat före finansiella poster är positivt och uppgår till +367 mnkr, att jämföra med utfallen tidigare år där motsvarande resultat har varit negativt. Två nämnder prognostiserar en negativ avvikelse mot budget, varav hälso- och sjukvårdsnämnden står för en större del av underskottet. Vi bedömer kostnadsutvecklingen inom Hälso- och sjukvårdsnämnden som fortsatt oroande.

God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har fastställt ett dokument för budget 2020 och ekonomisk plan för 2021-2022 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål (inriktningsmål mm).

lakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende regionens finansiella mål som fastställts i budget 2020.

Finansiellt mål, fastställt av kommunfullmäktige i budget 2020	Prognostiserad måloppfyllelse 2020
Soliditet Soliditeten får inte understiga 30 % utan att särskilda skäl anges i delårsrapport och årsredovisning.	Prognos 2020: 41,3 %. Målet uppnås för året.
Årets resultat Regionen ska ha ett positivt resultat (inklusive värdeförändring av kortfristiga finansiella placeringar) som motsvarar 2 % av verksamhetens nettokostnader.	Prognos 2020: +341 mnkr, vilket är 149 mnkr högre än budget. Resultatet i förhållande till verksamhetens nettokostnader beräknas till 3,5 %. Målet uppnås för året.
Ekonomi i balans Respektive verksamhet ska bedrivas inom de budgetramar som fullmäktige har tilldelat.	Prognos 2020: Hälso- och sjukvårdsnämnden (-136 mnkr) samt Hållbarhetsnämnden (-68 mnkr) prognostiserar underskott. Styrelsen och övriga nämnder prognostiserar en ekonomi i balans eller överskott. Målet uppnås ej för året.

Av redovisningen framgår att två av tre finansiella mål prognostiseras att uppfyllas. Vi noterar att den prognostiserade måloppfyllelsen är densamma som föregående år. Återigen visar ett antal nämnder underskott.

Verksamhetens mål

I delårsrapporten redogörs för de fyra målområden som anger inriktningen för det politiska arbetet. Kopplat till varje målområde har det i delårsrapporten redovisats ett antal satsningsområden. Status vid delårsperiodens slut, prognos för helåret samt kommentarer gällande respektive satsningsområde presenteras i delårsrapporten.

Kriterier för vad som krävs för att respektive satsningsområde ska bedömas vara uppnått, delvis uppnått eller ej uppnått framgår i lägre utsträckning i delårsrapporten.

Verksamhetens mål, fastställt av regionfullmäktige i budget 2020	Prognostiserad måluppfyllelse 2020
Arbete och hållbar tillväxt (1). Samverkan för att stärka näringslivets innovations- och konkurrenskraft. (2). Digitaliseringsmöjligheter - Jämlik digitalisering.	Prognos 2020: (1). Delvis uppnått. (2). Uppnått.
Miljöansvar och hållbar tillväxt (3). En hållbar energiproduktion. (4). Region Gävleborgs interna miljö- och hållbarhetsarbete.	Prognos 2020: (3). Delvis uppnått. (4). Uppnått.
Kunskap och kultur (5). Kompetensförsörjning och matchning. (6). Kultur för alla i hela länet.	Prognos 2020: (5). Uppnått. (6). Uppnått.
Välfärd och trygghet (7). God och nära vård. (8). Jämlik och jämställd hälso- och sjukvård	Prognos 2020: (7). Uppnått (8). Ej uppnått

Av redovisningen för verksamhetsmålen framgår att fyra satsningsområden prognostiseras som uppnått, tre som delvis uppnått och ett som ej uppnått.

Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Rekommendationer

Hälso- och sjukvårdsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget för året om 136 mnkr. För 2019 redovisade nämnden en negativ avvikelse mot budget om 243 mnkr. Även hållbarhetsnämnden prognostiserar en negativ avvikelse mot budget om 68 mnkr. Vi konstaterar att det är en oroväckande kostnadsutveckling, där de ökade kostnaderna för personal och inhyrd personal är bekymmersamt. Tidigare år har det varit kostnaderna för köpt vård och inhyrd personal som varit betydligt högre än budgeterat. Orsaken till svängningen i de olika kostnadsposterna är corona-pandemins effekter. Trots att nämnden har erhållit extra statsbidrag och kostnadsersättningar till följd av pandemin prognostiserar nämnden ett underskott. Vi ser därför allvarigt på den fortsatta kostnadsutvecklingen inom Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utifrån vår granskning vill vi således lyfta fram följande:

- Det är väsentligt att arbetet kring att nå en ekonomi i balans inte avstannar utan det långsiktiga arbetet behöver fortsätta. Hälso- och sjukvårdsnämnden behöver fastställa en åtgärdsplan och tillse att planerade åtgärder vidtas för att förändra den ökande kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Regionstyrelsen har, med sin samordningsroll och uppsiktsplikt, en central roll gällande ledning, styrning, uppföljning och kontroll av regionens samlade verksamhet och ekonomi. Det är därför viktigt att styrelsen säkerställer att tydliga beslut fattas med anledning av underskotten för att få en ekonomi i balans.
- Upplysningar kan med fördel lämnas i kommande års finansiella rapporter kring vilka åtgärder som har fastställts för att nå en ekonomi i balans, när dessa kommer att genomföras samt vilka effekter dessa beslutade åtgärder kommer att få på ekonomi och verksamhet.

2020-10-19

Karin Magnusson

Rebecka Hansson

Uppdragsledare

Granskningsansvarig

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Gävleborg enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 15 juni 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.